

Judecător Dumitru Gherasim

D E C I Z I E

În numele Legii

04 iunie 2014

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată Ala Rotaru
Judecătorii: Dumitru Pușca, Ruslana Burdeniuc
Grefier: Ana Balan-Danilov
Cu participarea:
Procurorului: Natalia Bobu
Avocatului: Sergiu Prodan

examinînd în ordine de apel în ședință publică apelul declarat de procurorul Procuraturii xxxxORAS_SATxxxx Sergiu Marcauțan împotriva sentinței Judecătoriai xxxxORAS_SATxxxx din 31.03.2014, pe cauza penală de învinuirea lui:

xxxxNUMExxxx, născut la xxxxDATA_NASTERIIxxxx, originar din s.Funduri Vechi, r-l Glodeni, domiciliat în mun.xxxxORAS_SATxxxx, str.xxxxORAS_SATxxxx 144/xxxxORAS_SATxxxx, moldovean, studii superioare, căsătorit, profesor la Școala Profesională nr.1 mun.xxxxORAS_SATxxxx, nesupus militar, cet.RM, fără antecedente penale,

A fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu amendă în mărime de 1000 (o mie) unități convenționale, ce constituie 20000 (douăzeci mii) lei, în baza art.79 Cod penal, cu înlăturarea pedepsei complimentare de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. În baza art.90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoarea aplicată față de xxxNUMExxxx se suspendă condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani, explicîndu-i că pedeapsa va fi considerată condiționată dacă în termenul de probă fixat de către el nu va fi săvîrșită o nouă infracțiune.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: xxxxORAS_SATxxxx.08.2013-31.03.2014.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 24.04.2014-04.06.2014.

Procedura de citare legală executată.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut că, xxxNUMExxxx deținînd funcția de profesor de disciplini speciale aprobat prin ordinul nr.15-C din 01.09.1994 și fiind examinator al examenelor de calificare la data de 20-21 iunie 2013 în grupele de tîmplari 3-10; 4-10, la Școala Profesională nr.1 din mun.Bălți, la 21.06.2013 aproximativ la orele 09.00 aflîndu-se în incinta instituției de învățămînt indicate, din interes material, a pretins și extorcat de la studentul grupei nr.410 xxxNUMExxxx bani ce nu i se cuvin în sumă de 600 lei, dintre care 400 lei pentru susținerea examenului de apărare a diplomei și 200 lei pentru a obține o notă pozitivă la disciplina „Practica de specialitate”, adică pentru a îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățămîntului, pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentului. Continuînd activitatea s-a criminală, tot în aceea zi aproximativ la orele 13.30 a primit de la studentul xxxNUMExxxx banii extorcați,

pentru executarea obligațiilor de serviciu, care ulterior au fost indicați în procesul-verbal de percheziție corporală.

Tot el, deținând funcția de profesor de discipline speciale aprobat prin ordinul nr.15-C din 01.09.1994 și fiind examinator al examenelor de calificare la data de 20-21 iunie 2013 în grupele de tîmplari 3-10; 4-10, la Școala Profesională nr.1 din mun.Bălți, la 21.06.2013 aflîndu-se în incinta instituției de învățămînt indicate, din interes material, a pretins și a extorcat de la studentul grupei nr.410 xxx bani ce nu i se cuvin în sumă de 650 lei, pentru apărarea diplomei și a obține o notă pozitivă la practica de specialitate, incluse în examenul de calificare și respectiv obținerea unui grad de calificare la absolvirea instituției de învățămînt, banii pe care i-a primit tot în aceea zi în biroul nr.25 a instituției indicate mai sus, pentru a îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățămîntului, și de a obține o decizie favorabilă în folosul studentului.

Tot el, deținând funcția de profesor de discipline speciale aprobat prin ordinul nr.15-C din 01.09.1994 și fiind examinator al examenelor de calificare la data de 20-21 iunie 2013 în grupele de tîmplari 3-10; 4-10, la Școala Profesională nr.1 din mun.Bălți, la 21.06.2013 aflîndu-se în incinta instituției de învățămînt indicate, din interes material, a pretins și a extorcat de la studentul grupei nr.410 xxxNUMExxxx bani ce nu i se cuvin în sumă de 900 lei, aidcă 500 lei pentru practică și 400 lei pentru examen, pentru apărarea diplomei și a obține o notă pozitivă la practica de specialitate, incluse în examenul de calificare și respectiv obținerea unui grad de calificare la absolvirea instituției de învățămînt, banii pe care i-a primit tot în aceea zi în biroul nr.25 a instituției indicate mai sus, pentru a îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățămîntului, și de a obține o decizie favorabilă în folosul studentului.

Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Procuraturii xxxxORAS_SATxxxx Sergiu Marcauțan, care în motivare invocă că la aplicarea pedepsei penale inculpatului, instanța de judecată a încălcat prevederile art.79 CP și nu a descris în dispozitivul sentinței circumstanțele excepționale ce ar permite aplicarea acestei norme penale. La aplicarea prevederilor art.79 CP instanța nu a luat în considerare faptul că inculpatul nu a recunoscut vina în cele incriminate, nu a reieșit din circumstanțele că infracțiunea a fost săvîrșită într-o instituție de învățămînt fiind angajat în calitate de profesor și examinator la diferite discipline și fiind înlăturată pedeapsa complimentară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita o anumită activitate în domeniul învățămîntului, ultimul poate să săvîrșească în continuare infracțiuni analogice pe teritoriul acestei instituții de învățămînt. Solicită casarea sentinței instanței de fond din 31.03.2014 cu pronunțarea unei hotărîri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care xxxNUMExxxx să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu amendă în mărime de 1000 (o mie) unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul învățămîntului pe un termen de 3 ani. În baza art.90 CP a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de 3 ani.

Procurorul Natalia Bobu în ședința instanței de fond a susținut apelul și a solicitat să fie admis din motivele invocate, cu casarea parțială a sentinței în latura stabilirii pedepsei. Consideră că instanța de fond n-a motivat care sunt circumstanțele care permit aplicarea prevederilor art.79 Cod penal. Mai mult ca atât, inculpatul n-a recunoscut vina în cele incriminate, de aceea eroarea comisă urmează a fi reparată de instanța de apel cu stabilirea în privința inculpatului a pedepsei complementare obligatorie.

În instanța de apel inculpatul xxxNUMExxxx a declarat că nu este de acord cu apelul declarat de procuror, solicită respingerea lui și menținerea sentinței instanței de fond.

În ședința instanței de apel avocatul inculpatului xxx a declarat că nu este de acord cu apelul procurorului și solicită să fie respins. Susține că acțiunile inculpatului nu cad sub incidența Legii nr.158 din 04.07.2008 „Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”, astfel consideră că lipsește componenta de infracțiune prevăzută de art.324 Cod penal-corupere pasivă.

Audiind participanții la proces, verificînd argumentele invocate în apel prin prizma probelor administrate, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului este depus în termen, urmează a fi admis în parte, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei stabilite inculpatului reeșind din următoarele considerente.

Colegiul penal consideră că judecînd cauza penală instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului în fapta incriminată și făcînd o încadrare juridică justă a acțiunilor lui xxxNUMExxxx în baza art.324 al.2 lit.c) CP RM.

Totodată Colegiul penal conchide că, instanța de fond la stabilirea pedepsei în privința inculpatului incorect a dispus înlăturarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în baza art.79 CP RM.

Astfel, instanța de fond în motivarea soluției sale a reținut în calitate de circumstanțe atenuante faptul că inculpatul a comis pentru prima dată infracțiune, se caracterizează pozitiv la locul de muncă, la evidență la medicul narcolog și psihiatru nu se află, totodată a indicat că inculpatul este încadrat în cîmpul muncii la Școala Profesională nr.1, mun.xxxxORAS_SATxxxx din 1994 și pînă în prezent nu a avut careva abateri de ordin disciplinar.

Prin urmare, instanța de fond ținînd cont de circumstanțele atenuante precum și alte împrejurări, în conformitate cu art.79 CP a conchis că nu este rezonabilă aplicarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, iar pedeapsa aplicată conform art.90 CP RM poate fi suspendată condiționat pe termen de probă.

Colegiul penal consideră că pedeapsa închisorii numită inculpatului cu suspendarea condiționată a pedepsei este în corespundere cu normele legale, în latura dată temeuri de intervenire din partea instanței de apel nu sunt.

Totodată, Colegiul penal conchide că, motivarea instanței în ce privește înlăturarea pedepsei complementare în privința inculpatului xxxNUMExxxx de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, contravine atât art.79 alin.(1) Cod penal al RM, cît și materialelor cauzei și ca rezultat nu au fost respectate în tot criteriile de individualizare a pedepsei.

Astfel, Colegiul penal constată că instanța de fond nici nu a motivat stabilirea circumstanțelor excepționale, ce permit aplicarea art.79 CP RM, și n-a luat în considerație că inculpatul n-a recunoscut vina în cele incriminate, infracțiunea a fost săvîrșită într-o instituție de învățămînt unde inculpatul fiind angajat în calitate de profesor și examinator la diferite discipline, poate săvîrși în continuare infracțiuni

analogice pe teritoriul acestei instituții de învățământ. Cu atât mai mult, însăși instanța de fond a constatat că pericolul social al activității infracționale a inculpatului este unul ridicat și acțiunile acestuia fiind stopate numai prin descoperirea lor și intervenția organelor de drept.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv, la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor art.75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

De asemenea, art.79 Cod penal prevede că, *instanța de judecată, ținînd seama de circumstanțele excepționale ale cauzei și de persoana vinovatului și socotind necesar poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie, arătînd în mod obligatoriu motivele.*

Prin urmare, reieșind din norma legală, se concepe ca în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, să persiste careva circumstanțe, particularități, situații sau stări a lucrurilor, care constituie excepție din starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

La caz, circumstanțele la care a făcut trimitere instanța de fond sunt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și deci nu pot fi considerate ca excepționale. Ele se referă la circumstanțele atenuante, prevăzute de art.76 Cod penal, după cum au și fost apreciate și reținute de prima instanță, alte circumstanțe, care ar putea fi calificate ca excepționale, în cauza dată nu s-au constatat.

Instanța de apel reține și prevederile pct.12 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31 mai 2004 Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale, conform căroră, *stabilirea pedepsei sub limita minimă a sancțiunii, cu aplicarea art.79 Cod penal, se admite numai luînd în considerație personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia pînă la săvîrșirea infracțiunii, în timpul și după săvîrșirea infracțiunii. În acest caz instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sînt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal.*

Colegiul menționează că astfel de circumstanțe excepționale care ar permite neaplicarea pedepsei complementare, nu s-au stabilit, astfel instanța de fond neîntemeiat a înlăturat pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în temeiul art.79 CP RM.

Pedeapsa sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate este o pedeapsă stabilită de legislator pentru infracțiunea prevăzută de art.324 al.2 lit.c) CP RM ca complementară obligatorie, care are drept scop prevenirea de a comite infracțiuni.

Ținînd cont de cele menționate, precum și de circumstanțele stabilite ce țin de persoana inculpatului, Colegiul penal consideră că restabilirea drepturilor lezate ale victimelor, precum și echitatea socială și corectarea vinovatului poate fi atinsă numai prin numirea față de inculpat a unei pedepse cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice în domeniul învățămîntului.

În baza celor expuse, Colegiul penal consideră că apelul procurorului urmează a fi admis în latura aplicării incorecte a prevederilor art.79 CP RM, cu casarea parțială a sentinței atacate în latura dată, cu pronunțarea unei noi hotărîri, cu numirea în privința lui xxxNUMExxxx a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu amendă în mărime de 1000 (o mie) unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice în domeniul învățămîntului pe un termen de 3 ani. În baza art.90 CP a-i suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de 3 ani.

În circumstanțele stabilite, Colegiul consideră că pedeapsa dată este echitabilă faptei infracționale săvîrșite și va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea celui vinovat, iar privarea lui de dreptul de a ocupa anumite funcții publice în domeniul învățămîntului va preveni și săvîrșirea de noi fapte infracționale.

Conducîndu-se de art.415 alin.1 p.2 CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

d e c i d e:

Admite apelul declarat de procurorul Procuraturii xxxORAS_SATxxx Sergiu Marcauțan împotriva sentinței Judecătoreii xxxORAS_SATxxx din 31.03.2014, casează parțial sentința instanței de fond și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

xxxxNUMExxxx se constată vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de 324 alin.(2) lit.c) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice în domeniul învățămîntului pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art.90 CP RM a suspenda condiționat executarea pedepsei închisorii în privința lui xxxNUMExxxx pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

În rest se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțare.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 04.06.2014 ora 09:30.

Președinte de ședință, judecător:

Ala Rotaru

Judecătorii:

Dumitru Pușca

Ruslana Burdeniuc